

Alexandru Mitru

**LEGENDELE OLIMPULUI
EROII
vol. II**

Ilustrații de Maria Gheorghită

Cuprins

1.PERSEU.....	5
ZEUS SE-NDRĂGOSTEȘTE DE DANAE.....	6
ACRISIU DESCOPERĂ CRIMA.....	7
PESCARUL DICTIS AFLĂ PE MARE LADA.....	8
REGELE INSULEI SERIFOS URZEȘTE UN PLAN.....	9
SFATUL ZEULUI HERMES.....	11
PERSEU RĂPUNE MEDUZA.....	13
LA TITANUL ATLAS.....	14
DEASUPRA ETIOPIEI.....	16
PERSEU CUNOAȘTE PE FIICA LUI CEFEU.....	17
MONSTRUL LUI FINEU ESTE RĂPUS.....	19
LUPTA CU FINEU.....	21
ÎNTOARCEREA ÎN ARGOS.....	23
2.HERACLE.....	27
ZEUS VESTEȘTE SOSIREA PE LUME A FIULUI SĂU.....	27
ALCMENA DEVINE MAMĂ.....	29
LUPTA CU ȘERPII ZEITEI HERA.....	30
AMFITRION ÎL TRIMITE PE ALCIDE SĂ ÎNVEȚE.....	32
MEȘTEȘUGUL ARMELOR.....	32
GELOASA HERA ÎL LOVEȘTE DIN NOU CRUNT.....	33
PE FIUL ALCMENEI.....	33
LA ORACOLUL DIN DELFI.....	34
TÂNĂRUL ALEGE DRUMUL VIRTUȚII.....	35
SOSIREA ÎN CETATEA MICENA.....	37
PRIMA MUNCĂ - RĂPUNEREA LEULUI DIN NEMEEA.....	38
A DOUA MUNCĂ - ÎNSPRE MLAȘTINILE LERNEI.....	41
LUPTA CU HIDRA.....	42
A TREIA MUNCĂ - PĂȘĂRILE STIMFALIENE.....	44
A PATRA MUNCĂ - CĂPRIOARA ZEITEI ARTEMIS.....	45
A CINCEA MUNCĂ - MISTREȚUL DIN ERIMANT.....	47
A ȘASEA MUNCĂ - GRAJDURILE LUI AUGIAS.....	49

A ȘAPTEA MUNCĂ – TAURUL LUI POSEIDON	50
PLECAREA ÎNSPRE TRACIA	52
BIRUINȚA ASUPRA MORTII	53
A OPTA MUNCĂ – ADUCEREA CAILOR LUI DIOMEDE	55
A NOUA MUNCĂ – CINGĂTOAREA HIPOLITEI	56
LUPTA CU AMAZOANELE	57
A ZECEA MUNCA – VACILE LUI GERIONE	58
A UNSPREZECEA MUNCĂ – ÎN ȚINUTUL LUI HADES	59
RĂPIREA CĂINELUI CERBER	60
ÎNFRÂNGEREA LUI NEREU	61
ELIBERAREA LUI PROMETEU	63
A DOUĂSPREZECEA MUNCĂ - HERACLE ADUCE MERELE DE AUR	66
ÎNȘELĂCIUNEA LUI NESUS	68
HERA URZEȘTE EROULUI ALTE SUFERINȚE	70
APOTEOZA LUI HERACLE	71
3.TEZEU	78
MICUL TEZEU ÎL CUNOAȘTE PE EROUL HERACLE	79
DOBÂNDIREA SABIEI ȘI SANDALELOR LUI EGEU.....	80
PRIMELE LUPTE ALE FECIORULUI ETRUI	82
SCIRON ȘI PROCUST	84
EGEU ÎȘI DESCOPERĂ FIUL	86
PLECAREA ÎN INSULA CRETA.....	88
LA ZEUL MĂRILOR POSEIDON	89
TINERII SUNT SALVAȚI	91
TEZEU AJUNGE REGELE ATENEI	93
PIERDEREA ANTIOPEI	94
O UNELTIRE A ZEIȚEI AFRODITA	96
TRAGICUL SFÂRȘIT AL LUI HIPOLIT ȘI AL FEDREI	97
ÎNLĂNȚUIREA ÎN INFERN	98
4.DEDAL ȘI ICAR.....	104
TAURUL LUI POSEIDON IESE DIN MARE	105
REGINA ODRĂSLEȘTE PE MINOTAUR	106
DEDAL CONSTRUIEȘTE LABIRINTUL	108
CĂDEREA LUI ICAR	109
LA REGELE COCALOS	111
5.CASTOR ȘI POLUX	115
ZEUS SE PREFĂCE ÎN LEBĂDĂ	115

ELIBERAREA ELENEI DIN TROIA	117
SPRE ALTE ISPRĂVI	119
CEARTA CU FIIII LUI AFAREU	120
POLUX ÎȘI ÎMPARTE NEMURIREA CU FRATELE SĂU CASTOR.....	121
6.BELEROFON.....	127
ANTEEA ÎL ÎNVINUIEȘTE PE NEDREPT	128
REGELE PRET ÎL TRIMITE LA MOARTE	129
PRINDEREA CALULUI ÎNARIPAT PEGAS	130
PIEIREA HIMEREI	132
BELEROFON ÎI CERE SOCOTEALA LUI ZEUS	134
7.ASCLEPIO.....	137
APOLO O AMĂGEȘTE PE FIICA REGELUI FLEGIAS	137
CORBUL PĂRĂȘTE PE CORONIA ȘI ZEUL O UCIDE	139
MICUL ASCLEPIO ESTE SALVAT ȘI DAT ÎN GRIJA CENTAURULUI HIRON	140
FIUL ZEULUI LUMINII ÎNCEPE SĂ VINDECE BOLILE	142
HADES CERE MOARTEA LUI ASCLEPIO, DAR...	143
8.MELEAGRUL.....	148
ARTEMIS TRIMITE MISTREȚUL DIN CALIDON	149
ALTEEA SE ÎNVOIEȘTE CU PLECAREA FIULUI SĂU	151
EROII SE STRÂNG ÎN CALIDON	152
LUPTA SE PORNEȘTE	152
CEARTA DIN PRICINA ATALANTEI	153
NĂVALA CUREȚILOR ȘI ULTIMA BIRUINȚĂ	154
9.ORFEU ȘI EURIDICE.....	159
UN CÂNTĂREȚ FAR' DE SEAMĂN	159
PIERDEREA PREAMFRUMOASEI EURIDICE	161
ORFEU PĂTRUNDE ÎN INFERN	162
ZEUL HADES SE IMBLÂNZEȘTE	163
NUMAI CÂNTECUL ÎI RĂMÂNE	166
10.ÎNTEMEIEREA TEBEI.....	169
CADMOS; ZETOS ȘI AMFION; EDIP	169
DOBORÂREA BALAURULUI LUI ARES	170
NAȘTEREA POPORULUI TEBAN DIN COLȚII BALAURULUI	172
URMAȘII LUI CADMOS RIDICĂ TEBĂ CEA CU ȘAPTE PORȚI	173
EDIP ÎȘI UCIDE, FĂRĂ SĂ ȘTIE, TATĂL	174
A DOUA CRIMĂ: CĂSĂTORIA CU IOCASTA	175
PUSTIU ȘI LACRIMI AU HOTĂRÂT ZEII	177

11. EXPEDIȚIA ARGONAUȚILOR	180
FIUL LUI ESON SE ÎNTOARCE ÎN IOLCO	181
REGELE PUNE LA CALE PIEIREA LUI IASON	181
BERBECELE CU LÂNA DE AUR	183
PREGĂTIREA MARIİ CĂLĂTORII	185
PLECAREA SPRE ȚARA LUI EETE DE LA CAPĂTUL LUMII	186
EROII SUNT ÎNDEMNAȚI SĂ DUCĂ O VIAȚĂ TIHNITA ÎN LEMNOS	187
URIAȘII CU CÂTE ȘASE BRAȚE	188
PIERDEREA LUI HERACLE ÎN MISIA	189
ÎNFRÂNGEREA BEBRICILOR	190
SALVAREA LUI FINEU DE HIDOASELE HARPİI	191
ARGONAUȚII ZĂRESC CRESTELE CAUCAZULUI	193
ÎN PALATUL SOARELUI	194
EROS O ȚINTEȘTE ÎN INIMA PE MEDEEA	195
EETE VREA SĂ-L TRIMITĂ PE IASON LA MOARTE	196
HERA ÎI TRIMITE UN VIS MEDEEI	197
SEMĂNAREA COLȚILOR DE BALAUR PE GLIE	198
RĂPIREA LÂNEI DE AUR	199
FUGA MEDEEI CU IASON	200
CĂSĂPIREA MICULUI ABSIRT	201
ÎNTOARCEREA LA IOLCO	202
PELIAS ESTE FIERT ÎNTR-UN CAZAN CHIAȚ DE CĂȚRE FETELE SALE	203
GLAUCA ȘI CREON SUNT CUPRIȘI DE FLĂCĂRI	204
FUGA MEDEEI ȘI PRĂBUȘIREA CORĂBIEI ARGO	205
12. RĂZBOIUL TROIAN.....	210
DEALUL GREȘELILOR	210
PRIAM SE URCĂ PE TRONUL LUI LAOMEDON	211
FIUL NOU-NĂSCUT DE HECUBA ESTE PĂRĂȘIT PE MUNTELE IDA.....	212
MĂRUL DISCORDIEI CADE ÎN MIJLOCUL NUNTII ZEȚEI TETIS CU PELEU	213
ÎNCEPE CEARTA ÎNTRE CELE TREI ZEȚE	214
PARIS DĂ AFRODITEI MĂRUL DE AUR	215
RĂPIREA ELENEI CEA FRUMOASĂ	217
SFATUL ÎNȚELEPTULUI NESTOR	217
ULISE SE PREFACE CĂ ESTE NEBUN	219
ÎN CĂUTAREA LUI AHILE	220
UN FLĂCĂU ÎMBRĂCAT ÎN HAINE DE FATĂ	221
ADEVĂRUL IESE LA IVEALĂ	221
REGII CER O JERTFĂ LA PLECARÉ	222

PLECAREA SPRE ASIA	223
SE-AȘEAZĂ TABĂRA AHEIE	225
NOUĂ ANI DE LUPTE SÂNGEROASE	226
CEARTA DINTRE AHILE ȘI AGAMEMNON	226
AGAMEMNON ESTE AMĂGIT DE CĂTRE MORFEU	228
OASTE A AHEIE VREA SĂ SE ÎNTOARCĂ ACASĂ	228
ZEII ATĂTĂ PE RĂZBOINICI	229
HECTOR ÎL RĂPUNE PE PATROCLE	230
AHILE SE HOTĂRĂȘTE SĂ ÎNTRU ÎN LUPTĂ	231
DOBORÂREA LUI HECTOR	233
PRIAM DOBÂNDEȘTE TRUPUL FIULUI SĂU	235
TROIENILOR LE VIN AJUTOARE	236
ÎNFRÂNGEREA LUI MEMNON, REGELE ETIOPIENILOR	236
APOLO ÎNDREAPTĂ SĂGEATA LUI PARIS SPRE CĂLCĂIUL LUI AHILE	237
EROUL RĂPUS ESTE ADUS ÎN TABĂRĂ	238
SFÂRȘITUL LUI PARIS	240
ULISE SE STRECOARĂ ÎN TROIA	241
CALUL DE LEMN	242
LAOCOON ÎNȚELEGE ȘIRETLICUL AHEILOR	243
AHEII IES DIN CALUL DE LEMN	244
TROIA ESTE ARSĂ PÂNĂ LA TEMELII	245
13.ÎNTOARCEREA AHEILOR ÎN ELADA.....	251
MENELAU PORNEȘTE SPRE PATRIE, ÎMPREUNĂ CU ELENA	251
AHILE, CA SEMIZEU, SE AȘAZĂ ÎN INSULA LEUCE, CĂSĂTORINDU-SE EL CU FRUMOASA ELENA	252
NIMICIREA AMAZOANELOR	253
PEDEPSIREA LUI AIAS DIN LOCRIDA	254
ÎNECAREA CORĂBIILOR LA CAPUL CAFAREU	255
AGAMEMNON ESTE UCIS LA-ÎNTOARCEREA ACASĂ DE CĂTRE NECREDINCIOASA-I SOȚIE	257
RĂZBUNAREA LUI ORESTE	258
14.PĂȚANIILE LUI ULISE.....	262
ÎN PEȘTERA CICLOPULUI POLIFEM	263
URIAȘUL ESTE ORBIT CU UN TRUNCHI ÎNROȘIT ÎN FOC	264
AHEII SE LEAGĂ SUB PÂNTECELE OILOR ȘI IES DIN PEȘTERĂ	265
ÎN INSULA LUI EOL ȘI ÎN ȚINUTUL LESTRIGONILOR	267
PE TĂRĂMUL VRĂJITOAREI CIRCE ȘI-N INFERN	268
ÎN INSULA OGIGIA, LA CALIPSO	269
PLUTA ESTE CUFUNDATĂ DE CĂTRE ZEUL POSEIDON	271

OSPEȚIA LUI ALCINOU	272
ULISE ÎȘI POVEȘTEȘTE RĂTĂCIRILE	272
ÎNTOARCEREA ÎN ITACA	273
PORCARUL EUMEU ÎI DESTĂINUIE LUI ULISE FAPTELE PETITORILOR	274
PLANUL FĂURIT ÎMPREUNA CU TELEMAH	275
ÎNCĂ O NOAPTE	276
PEDEPSIREA PETITORILOR	277
15. AVENTUROASA CĂLĂTORIE A LUI ENEA	282
PEDEPSIREA CREUSEI	283
HERA ÎNCEPE SĂ-I LOVEASCĂ IARĂȘI PE TROIENI	284
ZEII PENATI ARATĂ DRUMUL ÎNSPRE ITALIA	285
MOARTEA BĂTRÂNULUI ANHISE	286
ZEUS PREZICE STRĂLUCIREA ROMEI	287
ÎN CARTAGINA	288
REGINA DIDONA SE ÎNDRĂGOSTEȘTE DE ENEA	289
DIDONA ÎȘI STRĂPUNGE INIMA DE MÂHNIRE	290
O NOUĂ PATRIE A TROIENILOR	292
PE CÂMPIILE-ELIZEE	293
RĂZBOIUL ISCAT DIN PRICINA LAVINIEI	294
ÎNTEMEIEREA ROMEI	295

1. PERSEU

În cântecele vechii se povestește că ar fi viețuit odinioară, în preavestitul oraș Argos², un rege care se numea Acrisiu. Și regele avea o fiică de-o frumusețe uimitoare. Copila se chema Danae. Poetii o slăveau în versuri și regii îi trimiteau daruri. Numărul pețitorilor era atât de mare, încât palatul lui Acrisiu nu dovedea să-i mai cuprindă. Și regii, care mai de care erau mai falnici, mai puternici. De ar fi fost unul ales, se supărau, desigur, ceilalți. S-ar fi iscat poate războaie. De aceea regele Acrisiu stătea mereu în cumpănă și-i amâna pe fiecare cu vorbele-i meșteșugite, să treacă timpul, să se mai gândească.

Mai avea regele și-o supărare. Se făceau grâne prea puține, deși pământul era bun. Ploua prea rar, și râul ce străbătea întreg ținutul seca mereu în timpul verii. Poporul nu avea bucate.

Era nevoie de-un flăcău să țină frâiele puternic. Supușii deseori cârteau, pentru că-n casa lui Acrisiu erau bucate din belșug, iar pruncii lor piereau de foame. Și regele era bătrân. N-avea pe nimeni ajutor. Copila lui era prea slabă, și-apoi urma să se mărite, să plece din ținutul Argos. Îi trebuia deci regelui braț de bărbat pe lângă casă. Vroia să aibă un fecior.

S-a dus atunci regele-Acrisiu la un oracol⁴. A dăruit acolo aur, a făcut jertfe și libații, și a cerut zeilor sfat:

— Cum aș putea, preamăriți zei, să dobândesc încă un prunc, dar nu o fată – fată am! – ci un băiat, un fecior vrednic, care să-mi fie de-ajutor și la greutăți și la necaz?

Oracolul i-a dat răspunsul:

— Tu nu vei căpăta, Acrisiu, nici un flăcău; ești prea bătrân; dar fiica ta, mândra Danae, va fi-n puțină vreme mamă... Odrasla ei va fi băiat.

O! Cum s-a bucurat Acrisiu. A socotit că fiica sa va face nuntă în curând, își va găsi un mire bun și o să aibă un copil.

— Va fi băiat? îmi pare bine,.. Atunci... atunci, nu mai am grijă. Nepotul meu o să m-ajute și îmi va ține loc de fiu...

Însă oracolul acela a mai grăit:

— Va fi ce ți-ai dorit: fecior. Atâta că acest urmaș te va răpune într-o zi... Tu vei pieri de mâna lui... Deci, nu te bucura zadarnic.

— Mă va ucide el pe mine, bunicul lui? a strigat regele Acrisiu. Și cum?... Și când?... Grăiți, voi, zei nepieritori, cum să împiedic crima asta?...

— Nu poți s-o-mpiedici, au spus zeii. Tu vei muri, într-un amurg, de mâna fiului Danaei!...

ZEUS SE-NDRĂGOSTEȘTE DE DANAE

S-a-nspăimântat regele-Acrisiu și s-a întors în țara sa, cu ciudă-n suflet pe copila ce îi era-nainte dragă. Și ca să-mpiedice ursita, a dat poruncă să se facă o închisoare sub pământ. Aici a dus-o pe Danae. A-nchis-o bine sub zăvoare și-a-ncredințat-o unei sclave. (O sclavă ce-i fusese doică.)

— Aici va sta ascunsă fata, până la moartea mea târzie, a rostit regele Acrisiu. Să nu o poată vedea nimeni, cât voi trăi. Că-i prea frumoasă și prea blândă, și s-ar putea s-o îndrăgească vreun prinț, sau poate chiar vreun zeu... și să mi-o ceară de soție. Sau, mai rău, să-mi răpească fata, fără măcar să-mi ceară voie. Fără de soț, ea n-o să poată să aibă nici copii. Și, neavând fecior Danae, nu sunt primejdii pentru mine...

Atât că-nspăimântatul rege uitase că-n Olimp sta Zeus cel cu puteri nemărginite. Zeus putea să vadă fata și-n închisorile de piatră. Și aducându-i Hermes vestea că fata regelui din Argos a fost închisă sub zăvoare, Zeus a și cătat spre ea. I-a cercetat înfățișarea. Iară Danae era albă, cu pielea caldă, de mătase, cu ochii verzi ca valul mării și părul roșu ca văpaia. Într-un cuvânt era frumoasă... Și Zeus s-a aprins pe dată.

— Danae, fata lui Acrisiu, va fi soția mea chiar astăzi!... a grăit Zeus către Hermes.

— Dar cum vei izbuti, o, Zeus? a-ntrebat Hermes cu mirare. Danae este zăvorâtă în temnița de sub pământ, bătută-n plăci grele, de bronz, și, nu știu, zău, cum vei pătrunde...

— N-ai teamă, fiule!... a zâmbit Zeus. Nunta ce vreau s-o săvârșesc va fi altfel decât socoți. Tu du-te-acum... Întoarce-ți fața și cată de păstrează taina!

Și Zeus s-a schimbat, vicleanul, nu-n taur, flacăra sau cucu, ci într-o ploaie aurie, care-a căzut peste orașul lui Acrisiu. Iar ploaia asta aurie a străbătut, după voința marelui Zeus, printre pietre și printre plăcile de bronz; și a ajuns în încăperea unde sta sub zăvor Danae. A-nvăluit-o pe copilă ca-ntr-o fierbinte-mbrățișare.⁶

ACRISIU DESCOPERĂ CRIMA

Danae a devenit astfel soția lui Zeus, olimpiantul. Lunile-au început să treacă, și chiar la timpul convenit copila regelui Acrisiu a dobândit un fiu bălai, frumos ca soarele din slavă și fără seamăn de voinic, căruia ea i-a zis Perseu.

Nu știa, biata, cum s-ascundă această crimă a lui Zeus. Pruncul, ca toți copiii lumii, râdea, plângea și se juca. Dar, într-o zi, tatăl Danaei trecu pe lângă locul unde era închisă fata lui. Și dinlăuntru s-auzea glas de copil și râs zburdalnic.

Repede, tatăl smuci ușa, care fusese zăvorâtă. Trase pe doică la o parte... (deși sărmana încercase s-aranche-un vâl peste copil) – și ce văzu? Danae, fata ce fusese închisă să n-o vadă nimeni, ținea la sânul ei un prunc.

— Doica să fie spânzurată! a zis Acrisiu spre ostașii care stăteau la uși de pază. Iar tu, netrebnică Danae, mă vei urma pe loc în templu. Și ai să-mi juri cine e tatăl acestui prunc nelegiuit...

Dusă de plete până-n templul lui Zeus, care se ridica în mijlocul cetății, Danae-a trebuit să spună că regele din cer i-e soțul și tatăl pruncului Perseu.

— Minți, ticăloasă fără seamăn, a grăit regele Acrisiu. Și tare-aș vrea să te ucid cu mâna mea, aici, în templul marelui Zeus, olimpiantul, pe care tu-l năpăstuiești. De ți-ar fi soț, cum spui, nebuno, el ți-ar veni într-ajutor. Dar uite-l... Uite-l!... Stă pe soclu și te privește neclintit...

— Răspunde, Zeus, îți sunt soață?... Nu ai pătruns la mine tu, sub chipul unei ploi de aur, în acea zi de neuitat, și-apoi te-ai preschimbat în zeu, spunându-mi singur cine ești?... Răspunde, Zeus!... zicea fata, și pletele și le smulgea și se bătea în piept cu pumnii.

Însă mărețul olimpian privea tot neclintit la fată. Privea cu ochii lui de piatră. Nu îndrăznea să scoat-o vorbă, pentru că se temea de Hera. Ea și aflase de-ntâmplare, stătea în cer, pe-un nor albastru, și asculta ce se vorbea.

... Și văzând regele Acrisiu că Zeus stă tot nemișcat, a chemat iute niște meșteri. A poruncit să i se facă o ladă mare, aurită, un fel de cufăr zăvorât.

În acest cufăr a-nchis fata și pe micuțul ei Perseu. Le-a dat merinde: niște fructe și-o amforă plină cu apă. Și-a zvârlit cufărul în valuri fără s-asculte cum striga biata Danae hohotind:

— O, tată, rege, fie-ți milă... Nevinovată sunt, îți jur!... De nu vrei să te-nduri de mine, fi bun măcar cu acest prunc venit pe lume fără voie... Nepotul tău e, tată drag...

Dar valurile au luat lada și au purtat-o, îndelung, deasupra verzilor genuni unde sălășluia Poseidon.

Zeus privea din cer cu grijă, dar nu putea să îi ajute, pentru că Hera-i sta alături și-l priveghea bănuitoare.

PESCARUL DICTIS AFLĂ PE MARE LADA

Și-a tot plutit în voie lada, pe valurile înspumate, trântită-n gropnițe de ape, lovită uneori de stânci, până când dusă de furtuni a nimerit între Ciclade. Iar înlăuntrul ei ședeau, flămânzi și însetați, Danae și pruncușorul ei, Perseu. Erau și uzi până la piele, și tremurau, pătrunși de frig. Nu mai aveau nici o nădejde și așteptau să se cufunde sicriul plutitor, în care își trăiau ultimele clipe.

S-a întâmplat însă că-n ziua când a ajuns între Ciclade lada zvârlită de Acrisiu, să iasă un pescar pe mare. Acel pescar se numea Dictis. Pescarul și-a întins năvodul. Dar, când să tragă de frânghii, simte c-atârnă ceva greu. În năvod se găsea o ladă. Trage la țarm această ladă și o desface c-un topor. Și dinlăuntru i s-arată o biată mamă și-un copil.

Când o zărește pe Danae, pescarul Dictis stă-nlemnit. El nu văzuse încă-n viață ochi mai senini, mai blânzi, mai verzi. Nici trup mai mlădios, mai zvelt. Nici păr să aib-așa culoare de flacăra cu vâlvătăi. Și nici nu auzise încă un glas atât de mângâios.

Fără să stea deloc pe gânduri, fără s-o-ntrebe cine e, pescarul îi

ășterne fetei un pat de ierburii verzi și moi și îi aduce pește proaspăt, fiert în căldare de aramă, și fructe dulci: curmale, rodii și-ntr-un pocal îi toarnă vin. Pruncului său i-aduce lapte, de la o capră ce păștea pe lângă casa lui, pe coastă. Pe coasta insulei Serifos, unde trăia pescarul Dictis. În zdrăvenită, după hrană și băutură mai ales, Danae-i povestește totul. Și el, adânc înduioșat, o roagă, plin de bunătate, să fie oaspetele său.

— Eu sunt pescar, i-a grăit Dictis. Sunt om sărac, însă cinstit. În casa mea poți fi stăpână. Te rog să fii soția mea. Și după-atâtea suferințe mă voi sili să-ți făuresc o viață cât mai fericită...

Ea a primit. Pescarul Dictis era un om plăcut și bun.

Iar anii s-au pornit să curgă prea repede pentru ei doi, ce viețuiau în fericire. Perseu creștea și el, grăbit, și se făcuse-un flăcăiandru isteț, voinic și priceput la pescuit și vânătoare.

Numai că-n insula aceea, unde-și avea pescarul casa, domnea pe-atuncea Polidecte, un rege lacom și hain. Deși era frate cu Dictis, regele-acesta îl ura și-l izgonise din palate. Și se temea nespuse de el, să nu-i răvnească cumva tronul. Cu-atât mai mult cu cât poporul era sătul de Polidecte, care îl asupra grozav.

Iar răul rege Polidecte, trecând prin insulă cu carul, văzu-ntr-o seară pe Danae.

REGELE INSULEI SERIFOS URZEȘTE UN PLAN

„O astfel de soție are Dictis, pescar sărac și amărât, ce-și ține zilele cu trudă?... Nu merită așa ceva!...” și-a zis în barbă Polidecte. „Asta-i femeie pentru-un rege, nu pentru-un nevoiaș ca el...”

Aflând apoi că bunul Dictis era din zori la pescuit, regele a intrat în casă.

— Frumoasa mea, i-a rostit el, ungându-și glasul cu dulceață, este păcat să te pălești într-o căsuță amărâtă, îngrijind de un biet pescar... Eu sunt un rege plin de fală. Și am palate – cred că știi! – și bogății nemăsurate. Te fac regină, dacă vrei, stăpână peste-aceste locuri... Și orice voie ți-o-mplinesc, dacă primești să-mi fii nevestă...

— Nu vreau!... Nu țin să fiu regină!... a spus Danae regelui. Soțul meu e blajin și harnic. Îl îndrăgește pe Perseu. Nu pot să-i fiu necredincioasă... Te rog, ne lasă și te du...

S-a mâniat rău Polidecte. Și-a vrut s-o prindă pe Danae și să o tragă cu de-a sila până la carul său regal. Noroc c-atunci venea călare, pe malul mării, și Perseu. Auzind țipetele mamei, s-a repezit într-ajutor. Și-mbrâncindu-l pe Polidecte, a eliberat-o pe Danae din mâinile ce-o pângăreau.

Regele insulei Serifos ar fi putut să poruncească slugilor sale de credință să-i ia îndată viața tânărului ce-i sta-mpotrivă. Însă n-a vrut s-o îndârjească mai rău pe frumoasa Danae.

A mai lăsat să treac-anume câteva săptămâni sau luni. Și a trimis după Perseu, zicând că are să-i vorbească.

— Flăcăule, i-a grăit el. Am auzit că povestești celor se vor să te asculte că tatăl tău ar fi chiar Zeus. I-așa? Ori nu-i așa? Răspunde!

— Așa e, rege! Tatăl meu este însuși mărețul Zeus!

— De este astfel, precum spui, ar trebui să fii viteaz... Zeus este stăpânul lumii. Și-n lume bântuie trei ființe îngrozitoare și hapsâne. Sunt cele trei surori gorgone, care-au ucis sute de oameni. Două surori, cele mai mari, sunt, precum știi, nemuritoare. Însă a treia, cea mai mică și cea mai rea, zisă Meduza, are o fire muritoare... Nu vrei să pleci tu, s-o răpui?...

— Da, Polidecte, voi pleca... Știu că de fapt îmi dorești moartea. Și totuși voi porni la luptă, pentru că vreau să scap pe oameni de mișeliile Meduzei... și când mă-ntorc vom mai vedea...

Regele a rânjit în barbă de bucurie și speranță că fiul frumoasei Danae o să se-piardă-n lupta asta. Și-a mai rostit, în încheiere:

— Danae va rămâne-aicea, ostatică, până vii tu... De nu-ți păstrezi făgăduiala, de nu-mi aduci capul Meduzei, Danae va plăti cu viața...

Perseu s-a înclinat spre rege, în semn că totul se va face așa precum i-a poruncit, și a plecat întâi spre templu. Aici și-a ars pe altar jertfa și l-a rugat pe tatăl său:

— Tu m-ai adus pe lume, tată... Puterea ta-i nemărginită... Îți cer acum să mă ajuți în lupta grea ce vreau s-o-ncep...

Îndată a vuit din slavă un zgomot lung peste pământuri și peste ape, până-n Tartar. Și lângă tânărul Perseu s-a ivit însuși zeul Hermes, purtând o sabie întoarsă, cu lama bine ascuțită.

SFATUL ZEULUI HERMES

Frate Perseu, a grăit zeul, căci frate mi-ești tu, după tată... Zeus m-a trimis din Olimp să-ți dau în mână arma asta. Să-ți mai destăinui și o taină...

Flăcăul a luat arma-n mână și-a ascultat ce-i spunea Hermes.

— Gorgonele-nspăimântătoare au brațe lungi, roșii, de-aramă; gheare tăioase, de oțel; aripi de aur, și pe cap le-atârnă plete de aramă, în care-s încâlciți mulți șerpi. Dinții lor ca de porc mistreț, de o albeață uimitoare, sfâșie pe-orice muritor ce se abate pe la ele. Sub frunte au ochi mari, rotunzi. Dacă privesc pe cineva cu ochii lor sclipind de furie, omul acela împietrește. Dar tu să nu te temi, Perseu. Și ca să poți să te apropii, fără primejdie, de ele, Atena iată ce-ți trimite...

Și Hermes i-a întins un scut strălucitor, făcut din aur.

— Când ai s-ajungi lângă gorgone și vei dori să pornești lupta, a mai spus Hermes lui Perseu, să nu te uiți în ochii lor... Să cați în scut, ca-ntr-o oglindă. Și doar prin scut să le privești. Astfel vei fi ferit de moartel... Pe trupuri sunt acoperite cu solzi albaștri, de oțel. Așa-s de tari solzii aceia, că nici o sabie sau lance nu le-ar putea pătrunde carnea. Doar sabia ce ți-o-mprumut, lucrată de zeul Hefaistos, și care l-a răpus pe Argus, are puterea de-a tăia și solzi, și oase, cu-nlesnire... Având această armă-n mână, pleacă pe cale, fără grijă, mereu spre asfințit, spre țara unde sălășluiesc zeul Tanatos¹⁰ și Nix, zeita-ntunecată, ce ține-n brațele ei noaptea. Caută în drum pe trei bătrâne, trei vrăjitoare ale mării, ce poartă numele de graie¹¹. Ele știu drumul cel mai scurt până la locul unde stau necruțătoarele gorgone... Fii priceput și fii viteaz. Atena, sora ta cerească, și eu te vom călăuzi...¹²

Perseu i-a mulțumit lui Hermes. A luat și scutul lat, de aur, trimis de sora sa, Atena, și, fără teamă a plecat pe calea lungă, către țărmul unde aflase că trăiau cele trei graie ale mării.

Și-a mers... A mers prin țări destule, și peste ape-nvolburate, și peste munți cu creste sure, și prin zăpezi, și prin arșițe... Dar, într-o seară, a ajuns în locul unde se aflau cele trei graie ale mării – surori cu cele trei gorgone.

Toate bătrânele acestea aveau însă un singur ochi, pe care-l

LBRIS

We know
books

foloseau cu schimbul, câte trei zile fiecare, în vremea cât stăteau de strajă pe acel drum către gorgone.

Perseu s-a pitulat într-un tufiș. Alături și-a săpat o groapă. Știa că babele aveau și-un dinte fermecat, de forma unei sulii lungi, cu care-i omorau pe oameni, când îi zăreau pe malul mării – și trebuia să stea ferit.

PERSEU RĂPUNE MEDUZA

A stat de veghe cam trei zile. Însă în cea de-a treia noapte, Perseu s-a furișat prin beznă, până aproape lângă ele. Și a pândit când o bătrână își scotea ochiul din orbită, ca să-l întindă celeilalte. Atunci s-a repezit ca uliul și le-a smuls ochiul, într-o clipă, din ghearele-nfricoșătoare.

Ochiul ardea ca un tăciune. Perseu l-a azvârlit în groapă, punând deasupra lui pământ, și s-a ascuns iar în tufiș.

— Cine-i tâlharul?... Unde-i ochiul?... strigau, cu gemete de spaimă, cele trei graie, umblând oarbe pe țărmurile-ntinsei mări.

Perseu le-a spus atunci că este fiul lui Zeus și-al Danaei, și le-a cerut să jure toate, pe Stix, pe râul din Infern, că îl vor ajuta s-ajungă la cele trei surori gorgone... Numai așa le dă iar ochiul. Altminteri vor rămâne oarbe.

Văzând că nu mai au ce face, cele trei graie au jurat să îl ajute pe flăcău. Ba chiar l-au învățat să meargă, în primul rând, la niște nimfe, care păstrau într-un palat casca zeului Hades – Pluto. Casca¹³ aceasta, făurită de trei ciclopi, avea un har. Acel ce și-o punea pe cap se făcea-ndată nevăzut. Tot nimfele păstrau la ele două sandale-naripate și-un sac de piele fermecat. În acel sac putea să-ncapă, după nevoie, doar o nucă (atuncea sacul se strângea) și tot la fel, putea cuprinde, lărgindu-se, o casă-ntreagă.

Perseu aude toate astea. Dă graielor înapoi ochiul și se pornește către nimfe. Ajunge la palatul lor. Și – poate învățat de Hermes – grăiește-atâta de frumos, că nimfele îi împrumută sandalele înaripate, sacul de piele fermecat, casca lui Hades, nevăzutul, și îl îndrumă mai departe cum să găsească pe gorgone.

Acuma da, putea să lupte, cu cele trei surori hapsâne! Perseu își pune la picioare sandalele înaripate și se înalță în văzduh. Pornește-n zbor, ca o furtună, către ținutul unde stau preafioroasele gorgone...

Chiar soarele se minunează, văzând sub bolta cea senină pe fiul ager al lui Zeus.

„Unde se duce?” se întrebă marele Helios, în sine, și-l cercetează cu privirea, căci tare-i mai plăcea să știe și să vegheze-n lume totul.

Îl vede pe flăcău cum zboară spre-o insulă din piatră albă, ce se afla-n mijlocul mării. Gorgonele tocmai dormeau. Șerpii din pletele de-aramă se mișcau amortiți de somn. Pe-o stâncă dreaptă ca un pat, pe așternuturi de mătase, gorgonele stăteau întinse. Iar solzii-albaștri de oțel, ghearele roșii, de aramă, și-aripile lor lungi, de aur, luceau cu scânteieri pe stâncă, gata aproape să-l orbească. Perseu s-avântă ca năluca lângă gorgonele ce dorm. Cu-nțelepciune se apropie, privindu-le nu drept în față, ci ogindindu-le în scut. Cu sabia lui ascuțită, retează, dintr-o izbitură, capul Meduzei cel hidos.

Prinde de pletele de-aramă capul și îl aruncă-n sac. Iar cu piciorul îi împinge trupul în apă, rostogol. Meduza, ce fusese una din soațele zeului mării, se zice c-a născut atunci, din gâtul retezat, un cal. Un cal cu aripi la picioare, numit Pegas de-olimpieni.

Calul s-a înălțat ca gândul și a pierit în înălțimi¹⁴. Însă zburând, a nechezat. Și-a nechezat atât de tare, c-a răsunit până la cer. Gorgonele nemuritoare, de zgomot, s-au trezit din somn, și glasurile lor de-aramă au țipat înfricoșător, văzând-o pe Meduză-n valuri.

Cu ele nu putea să lupte fiul Danaei și-al lui Zeus. Și, ascultând-o pe Atena, voinicul și-a ndesat pe frunte casca albastră a lui Hades, devenind astfel nevăzut. A luat în mână sacul unde vârase capul plin de șerpi, și cu sandalele-i vrăjite s-a ridicat iute spre cer.

Gorgonele, pline de furie, auzeau vuietul prin aer, dar nu puteau zări nimic. Și, înălțându-se și ele, bătând cu-aripile de aur văzduhul străveziu și rece, au cercetat mai peste tot.

Însă Perseu, în vremea asta, zbura nestingherit spre zări mai azurii și mai senine...

LA TITANUL ATLAS

Trecuse peste mări și țări, și munți, și râuri cristaline... Plutea deasupra Africii...

Se povestește că, în cale, din sacul său ar fi curs sânge, câteva picături, în mare. Din ele s-a făcut mărgeanul – despre care cei vechi